

МАРАФОН
НАПИСАННЯ
ЛИСТІВ

AMNESTY
INTERNATIONAL

ГУСТАВО ҐАТІКА, ЧИЛІ

**ВТРАТИВ
ЗІР ЧЕРЕЗ
ПОЛІЦЕЙСЬКЕ
НАСИЛЬСТВО**

ВВЕДЕННЯ В ПРАВА ЛЮДИНИ

МАРАФОН НАПИСАННЯ ЛИСТІВ

Акція «Марафон написання листів» (Write for Rights) Amnesty International проводиться щорічно 10 грудня, що є Днем прав людини (як пам'ять про день прийняття Загальної декларації прав людини у 1948 р.). Такий захід має на меті змінити життя людей або спільнот, які зазнали або перебувають під загрозою порушення прав людини. Завдяки багатьом заходам, що проводяться в межах кампанії «Марафон написання листів» (Write for Rights), Amnesty International націлена привернути увагу до справ цих людей або спільнот аби надати їм розголосу та поширення – усе це за допомогою організації публічних заходів та привернення уваги міжнародної спільноти через засоби масової інформації та Інтернет.

Основна частина кампанії «Марафон написання листів» (Write for Rights) складається з, власне, написання листів, у якому беруть участь мільйони людей з усього світу. Цього року справи стосуються людей, яких ув'язнили за захист своїх прав та висловлення поглядів, активістів/-ок ЛГБТКІ-руху, які зазнали обмежень за те, ким вони є насправді, мирних протестувальників/-ць, яких били та по

яких стріляли, екоактивістів/-ок, яких переслідують та залякують. Натомість, завдяки Марафону вони отримують листи-підтримки від тисячі людей, які проживають у найвіддаленіших куточках земної кулі. Ті, чиї права порушені, та їх сім'ї знають, що їх справи набувають суспільного розголосу. Вони знають, що про них не забувають. Крім того, в результаті міжнародного заклик до дій, керівники державних органів відповідних країн отримують безліч листів з вимогою припинити практику порушення прав людини.

Результати подібних кампаній у попередні роки були дивовижними. Люди, чиї права зазнали обмежень та порушень, повідомляють про вплив, який роблять ці листи, вони висловлюють свою подяку тим, хто їх написав, і часто описують відчуття підтримки, яке вони отримують, знаючи, що так багато людей стурбовані їх справою.

Часто державна влада помітно змінює ставлення до цих осіб: звинувачення знімаються, поведінка стає менш жорстким і запроваджуються закони чи нормативні акти, що спрямовані на вирішення проблеми.

Прочитайте про людей, за яких ми боремося:

<https://marathon.amnesty.org.ua/>

Зверніться до команди Amnesty в Україні:

<https://www.amnesty.org.ua>

Напишіть свої побажання підтримки @AmnestyUkraine, використовуючи хештеги #amnesty_ua, #МарафонНаписанняЛистів, #W4R.

ОСВІТА З ПРАВ ЛЮДИНИ

ПЕРШ НІЖ ПОЧИНАТИ

Описана у цьому посібнику вправа може відбуватися в різних соціальних середовищах, таких як шкільний клас, громада, сім'я, група активістів/-ок, в Інтернеті чи поза мережею. Як координатор чи координаторка, Ви можете адаптувати проведення навчання відповідно до потреб та структури групи, з якою Ви працюєте. Наприклад, Ви можете взяти до уваги те, які знання у групи вже є щодо обговорюваних питань, розмір Вашої групи та як найкраще організувати діяльність, щоб забезпечити активну участь, фізичне навантаження Вашої діяльності та будь-які обмеження. Коли учасниці/-ки беруть участь у заході, обговоріть з ними, чи безпечно їм це робити – чому, чи чому ні?

Всі заходи базуються на методах спільного (партисипативного) навчання, в яких учасникам і

учасницям не просто пропонують інформацію, вони досліджують, обговорюють, аналізують та ставлять під сумнів питання, що стосуються справ (героїв/героїнь Марафону). Ця методологія дуже важлива для розширення навчальних цілей, оскільки учасники/-ці будуть:

- розвивати ключові компетентності та навички;
- мати можливість формувати власні думки, ставити питання та глибше розуміти представлені проблеми;
- контролювати своє навчання та проводити дискусії відповідно до своїх інтересів, здібностей та заданих ситуацій;
- мати простір, необхідний для емоційного осмислення та формування власного ставлення до подій.

Школярі та вчителі на Тайвані організували захід з написання листів разом з Amnesty International в рамках марафону листів в 2019 році.

© Amnesty International Taiwan

Якщо ви не знайомі з методами спільного навчання, перед початком роботи ознайомтесь з Посібником Amnesty International, який можна знайти за посиланням:

<https://www.amnesty.org/en/documents/ACT35/020/2011/en/>

Amnesty International пропонує ряд навчальних курсів з прав людини на різну проблематику через Amnesty Academy, включаючи короткий курс про правозахисників, який представляє кампанію «Марафон написання листів» (Write for Rights): <https://academy.amnesty.org/learn>

ІСТОРІЇ УСПІХУ КАМПАНІЇ 2019

ЯК ВАШІ СЛОВА ЗМІНИЛИ ЖИТТЯ

В ІРАНІ ЗМЕНШЕНО СТРОКИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

У 2019 році Ясаман Ар'яні була засуджена до 16 років позбавлення волі за те, що знявши хіджаб, вона вручала квіти пасажиркам вагонів потяга. У лютому 2020 року її вирок було значно зменшено, зокрема завдяки понад 1,2 мільйона повідомлень, написаних у всьому світі за її свободу. Проте ми не зупинимось, допоки Ясаман Ар'яні не буде звільнено остаточно.

**“По всьому світу
ми беремо одне
одного за руки для
боротьби з усією
несправедливістю”.**

Крістал Свон з Grassy Narrows

ПЕРЕМОГА ПРАВА НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я СПІЛЬНОТИ GRASSY NARROWS, КАНАДА

Протягом десятиліть корінне населення Канади «GRASSY NARROWS» страждає від наслідків отруєння ртуттю, що є періодом однієї з найгірших криз з системою охорони здоров'я у Канаді. Особливо постраждала молодь GRASSY NARROWS, яка була на передовій у боротьбі за здорове майбутнє своєї громади. Після багаторічної боротьби 2 квітня 2020 року нарешті було підписано угоду на 19,5 мільйонів доларів (CDN) про будівництво закладу охорони здоров'я – і це перемога громади GRASSY NARROWS.

СМЕРТНИЙ ВИРОК СКАСОВАНО В ПІВДЕННОМУ СУДАНІ

Магайо Матіопу Нгону було лише 15 років, коли його засудили до смертної кари. Але завдяки дивовижній підтримці таких людей, як ви, його смертний вирок було скасовано в липні 2020 року. Люди у всьому світі написали неймовірні 765 000 листів, твітів та інших повідомлень, закликаючи зберегти життя Магая - і це спрацювало.

**“Дуже дякую. У мене
немає слів. Ви не
уявляєте, наскільки
моє серце наповнене
щастям”.**

Магай Матіоп Нгон

ВВЕДЕННЯ В ПРАВА ЛЮДИНИ

ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

Права людини - це основні свободи та можливості, які належать кожній і кожному з нас. Вони базуються на принципах гідності, рівності та взаємоповаги - незалежно від віку, національності, статі, раси, переконань та особистих вподобань.

Права людини – це про те, аби до вас ставилися чесно, а ви, своєю чергою, до інших - справедливо, а також про те, аби усі мали можливість приймати рішення щодо власного життя. Ці основні права людини є універсальними - вони належать нам усім; всім у світі. Вони є невідчужуваними - їх неможливо забрати у нас. І вони неподільні та взаємозалежні - всі вони мають однакове значення і взаємопов'язані.

Після періоду неймовірних жорстокостей, скоєних під час Другої світової війни, міжнародні інструменти захисту прав людини, починаючи із Загальної декларації прав людини, створили міцну основу для національного, регіонального та міжнародного законодавства, спрямованого на покращення життя у всьому світі. Права людини можна розглядати як закони для державної влади. Вони створюють зобов'язання для урядів чи державних службовців поважати, захищати та виконувати права осіб, які перебувають під їх юрисдикцією, а також за кордоном.

Права людини - це не розкіш, яку можна задовольнити лише тоді, коли це дозволяють можливості.

Команда Amnesty International Togo бере участь в "Марафоні написання листів" у 2019 році. Кожен рік вони обирають людей зі всієї країни, аби вони прийняли участь у цій компанії.
© Amnesty International Togo

ВВЕДЕННЯ В ПРАВА ЛЮДИНИ

ЗАГАЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Загальна декларація прав людини була розроблена новоствореною Організацією Об'єднаних Націй відразу після Другої світової війни. Починаючи з 1948 р. вона складає основу міжнародної системи прав людини. Кожна країна світу взяла на себе зобов'язання дотримуватись загальних принципів, що викладені в 30 статтях цього документа.

Сама Загальна декларація прав людини є, як випливає з назви, декларацією, тобто документом про загальні принципи і наміри. Кожна влада у всьому світі заявляє про свої наміри дотримуватися певних стандартів у поводженні з окремими людьми. Права людини стали частиною міжнародного права: з часу прийняття такого міжнародного документа на основі його принципів було складено безліч інших обов'язкових законів та угод. Саме ці закони та угоди дають правову підставу таким організаціям, як Amnesty International, закликаючи уряди утримуватися від того типу поведінки чи поводження, якого зазнали люди, історії яких висвітлені у наших справах «Марафону написання листів».

ВВЕДЕННЯ В ПРАВА ЛЮДИНИ

ЗАГАЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

ОСОБИСТІ ПРАВА ТА СВОБОДИ ЛЮДИНИ

Право на життя, свободу від рабства та тортур, право на рівне ставлення

Стаття 1 Свобода та рівність у своїй гідності та правах

Стаття 2 Недискримінація

Стаття 3 Право на життя, на свободу і на особисту недоторканість

Стаття 4 Свобода від рабства

Стаття 5 Свобода від тортур

Стаття 6 Загальна правосуб'єктність

Стаття 7 Рівність перед законом

Стаття 8 Ефективне поновлення у правах

Стаття 9 Заборона безпідставного арешту, затримання або вигнання

Стаття 10 Право на справедливий суд

Стаття 11 Презумпція невинуватості

Стаття 14 Право на притулок в інших країнах аби не зазнавати переслідувань

ЮРИДИЧНІ ГАРАНТІЇ

Презумція невинуватості, право на справедливий суд, право на захист від безпідставного арешту, затримання або вигнання

СОЦІАЛЬНІ ПРАВА

Право на освіту, право одружуватись і створювати сім'ю, право на відпочинок, на медичну допомогу

Стаття 12 Право на особисте та сімейне життя, недоторканність житла

Стаття 13 Право вільно пересуватися і обирати собі місце проживання у межах кожної держави

Стаття 16 Право одружуватись і засновувати сім'ю

Стаття 24 Право на відпочинок і дозвілля

Стаття 26 Право на освіту, включаючи безкоштовну початкову освіту

ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА

Право на власність, роботу, соціальне забезпечення, на гідний рівень життя

Стаття 15 Право на громадянство

Стаття 17 Право на володіння майном як одноособово, так і разом з іншими.

Стаття 22 Право на соціальне забезпечення

Стаття 23 Право на працю, на справедливу і задовільну винагороду, на створювати професійні спілки

ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

Право брати участь в управлінні своєю країною, право на мирні зібрання, право обирати, свобода думки, совісті і релігії

Стаття 25 Право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї

Стаття 18 Свобода думки, совісті і релігії

Стаття 19 Свобода переконань і на вільне їх виявлення

Стаття 20 Право на свободу мирних зборів

Стаття 21 Право на участь в управлінні своєю країною

КУЛЬТУРНІ ПРАВА, КОЛЕКТИВНІ ПРАВА

Право вільно брати участь у культурному житті суспільства

Стаття 20 Право на свободу мирних зборів і асоціацій

Стаття 21 Право брати участь в управлінні своєю країною

Стаття 27 Право вільно брати участь у культурному житті суспільства

Стаття 28 Право на соціальний і міжнародний порядок

Стаття 29 Кожна людина має обов'язки перед суспільством

Стаття 30 Заборона знищення прав і свобод, викладених у цій Декларації

ЗАНЯТТЯ

ВТРАТИВ ЗІР ЧЕРЕЗ ПОЛІЦЕЙСЬКЕ НАСИЛЬСТВО

ДОТРИМУЙТЕСЬ ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ БОРЬБИ З COVID-19

Обов'язково дотримуйтесь порад державних органів, що забезпечують громадське здоров'я, у вашому регіоні під час пандемії Covid-19 і виконуйте свою діяльність, забезпечуючи безпеку та будь-які інші заходи щодо фізичної дистанції.

Якщо ви проводите захід онлайн:

- **Оберіть** платформу, яка забезпечує участь і взаємодію, і є безпечною.
- **Адаптуйте** захід, щоб забезпечити відповідний обмін думками та ідеями (у малих групах).
- **Надайте** технічну підтримку учасникам/-цям для забезпечення їхньої ефективної участі.

У світі Covid-19 і різноманітних цифрових платформ, у яких збираються школи та інші групи для забезпечення їхньої нормальної активності, Amnesty розробляє додаткові матеріали для підтримки проведення цих заходів онлайн. Відвідайте сторінку **Write for Right** <https://www.amnesty.org/writeforrights> та <https://marathon.amnesty.org.ua/>

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ:

- Право на протест
- Жорстокість поліції
- Використання сили
- Право на мирні зібрання

1. УЯВИТИ І ПОДІЛИТИСЯ

Привітайте учасників/ць і попросіть їх заплющити очі та подумати про їхні хобі. Наголосіть, що вони мають це уявляти із заплющеними очима.

Прочитайте наступний параграф уголос

Чим ви любите займатися у вільний час? Ви любите займатися спортом, грати на музичному інструменті, читати книжки, дивитися фільми? Уявіть себе за заняттям вашими хобі - що ви робите? Як частини тіла ви використовуєте? Як ви рухаєтеся? Що ви бачите, що ви відчуваєте?

Продовжуйте зачитувати наступне:

Ваші очі зараз заплющені. А якщо би ви більше не могли користуватися очима? Чи могли би ви ще повноцінно займатися своїм хобі? Чи були би якісь перешкоди? Що ви зараз відчуваєте? Чого вам бракує?

Попросіть їх не розплющувати очей і розкажіть їм наступну історію:

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Учасники/ці проаналізують надмірне вживання сили поліцією у нещодавніх протестах в Чилі і пов'язані з цим порушення прав людини.
- Учасники/ці визначать, чи використовує поліція надмірну силу і жорстокість, як тактику під час протестів, і хто має відповідати за дії поліції.
- Учасники/ці знають про кампанію Amnesty International "Марафон написання листів" і готові вжити заходів на підтримку героя/героїни цієї кампанії.

НЕОБХІДНИЙ ЧАС:

60 хвилин

ВІК: 14+

ПРО ЦЕЙ ЗАХІД:

Надихнути учасників/-ць до дій на підтримку Густаво Гатіки після того, як вони поміркують про свій власний активізм і довідаються, що сталося з

Густаво, і про порушення прав людини, яких він зазнав під час протестів.

ПІДГОТОВКА І РЕСУРСИ:

- Копії довідкових матеріалів про забезпечення правопорядку під час протестів (інструкція), сторінка 10
- Копії картки справи Густаво, сторінка 11
- Копії питань для групової роботи у завданнях 2 і 3 на сторінці 7
- ДОДАТКОВО: Копії короткого змісту ЗДПЛ, сторінка 5
- ДОДАТКОВО: Доступ до youtube для прослуховування пісні Nano Stern <https://www.youtube.com/watch?v=xRcsUDbUKwo> (пісня виконується іспанською мовою, проте в мережі можна знайти слова та перекласти їх українською за допомогою сервісу Google translate)

 10 ХВИЛИН

Якщо хтось із учасників/ць групи вади зору, Ви можете попросити їх поміркувати про щось із власного досвіду, чим би вони хотіли поділитися, щоби допомогти учасникам/цям зрозуміти їхню реальність.

Густаво, 22-річний студент-психолог із Чилі, любить фотографувати і виконувати музику. Він вчиться грати на гітарі та піаніно. Густаво трагічно втратив зір минулого року і більше не може займатися своїми хобі. Він каже про той випадок: 'Я віддав свої очі, щоби люди прокинулися'."

Попросіть учасників/ць розплющити очі і скажіть їм, що ви повернетесь пізніше до того, що мав на увазі Густаво. Ви можете попросити їх коротко потрусити тілом, аби повернути їх до теперішнього моменту, їхнього оточення і заходу.

Спитайте учасників/ць, що вони відчували і що вони відкрили під час вправи. Спитайте, чого би їм бракувало, якщо би вони більше не могли користуватися очима. Отримайте відповіді різних учасників/ць.

2 ІДЕЇ, ЗА ЯКІ ВАРТО БОРОТИСЯ

🕒 10 ХВИЛИН

Поясніть учасникам/цям, що зараз вони обмірковуюватимуть зовсім інше - щось у їхньому житті, щодо чого в них є чітка позиція або була чітка позиція в минулому.

Об'єднайте їх у пари і попросіть їх подумати і обговорити наступне:

- **Щодо яких ідей у вас є чітка позиція? Чому?**
- **Що ви заради них зробили (це може бути будь-що від навчання і читання про них, розмов про них, дій на їхню підтримку та інше)?**
- **Чи ви колись брали участь у вуличних демонстраціях на підтримку будь-якої ідеї? Чому/чому ні?**
- **На вашу думку, хто відповідальний за забезпечення безпеки людей, коли вони беруть участь у демонстраціях?**

Знову згуртуйте учасників/ць аби вони поділилися деякими з відповідей з обговорень, які вони мали у парах, концентруючись в основному на останніх двох питаннях.

3 ІСТОРІЯ ГУСТАВО

🕒 20 ХВИЛИН

Нагадайте учасникам/цям про Густаво, про якого ви згадували раніше і який втратив зір, і роздайте картку його справи, щоб вони могли прочитати її самі. Ви також можете прочитати його історію вголос.

Об'єднайте учасників/ць у маленькі групи і попросіть їх обговорити наступні питання:

- **Що їх найбільш здивувало в історії Густаво? Як змінилося його життя в результаті відвідування протестів?**
- **Чому люди протестували на вулицях?**
- **Яка роль поліції на демонстраціях? Що ви думаєте сталося із поліцейськими, які стріляли?**
- **Що потрібно, щоб розірвати "зачароване коло" жорстокості поліції? Чи достатньо відсторонити залучених офіцерів?**
- **Що ви думаєте має статися з командирами, відповідальними за поліцейських на службі? Чому?**

Знову згуртуйте учасників/ць і попросіть їх поділитися деякими відповідями з їхньої роботи у малих групах. Сфокусуйтеся на питаннях про забезпечення порядку під час протестів.

Поінформуйте учасників/ць, що деякі поліцейські, що несли службу під час протестів, були відсторонені або були використані, як цапи-відбувайла. Скажіть їм, що це не змінило ситуацію щодо подальшого насильства під час демонстрацій, оскільки внутрішнє розслідування поліції не дослідило відповідальність командирів.

Якщо у Вас є час, Ви можете поділитися одностороннім відео про Густаво Гатіку <https://marathon.amnesty.org.ua/todownload/>

Роздайте копії міжнародної інструкції щодо забезпечення правопорядку на протестах на сторінці 10. Дайте учасникам/цям час, щоби її прочитати. Попросіть їх визначити, чи було дотримано інструкції під час протестів у Чилі. Запитайте учасників/ць, яких саме інструкцій не було дотримано і як це стосується справи Густаво.

4 ДИСКУСІЯ

🕒 10 ХВИЛИН

Використайте наступні питання, щоби спрямувати дискусію:

- Чи було дотримане право Густаво на мирні зібрання?
- Чи відомі вам інші протести, де насильство з боку поліції використовувалося, щоби перешкодити людям скористатися своїми правами?
- Що можна зробити, щоби допомогти Густаво добитися справедливості?

Підсумуйте, прочитавши або роздавши заяву, зроблену в листопаді 2019 року Ерікою Гувара-Розас, директоркою Amnesty International в Америках..

“Наміри чилійських сил безпеки очевидні - поранити демонстрантів, щоби відбити охоту до протестів, застосовуючи навіть тортури і сексуальне насильство проти учасників/ць протестів. (...) Гарантування справедливості і неповторення цих інцидентів має включати санкції проти керівників, які, знаючи про злочини, вчинені їхніми підлеглими, наказували “закривати на них очі” день у день.”

Із цією цитатою на думці, поверніться до попереднього питання і висновків у пункті 3 і спитайте, чи достатньо відсторонити поліцейських, якщо їхні керівники хочуть закривати очі на насильство і дозволяли йому тривати на цьому та інших протестах.

Густаво Ґатіка – музикант. Послухайте пісню Нано Стерна, яка присвячена Густаво ось тут: <https://open.spotify.com/track/00QRpjoRZUBSN7q3VZ1znH> або ось тут: www.youtube.com/watch?v=xRcsUDbUKwo

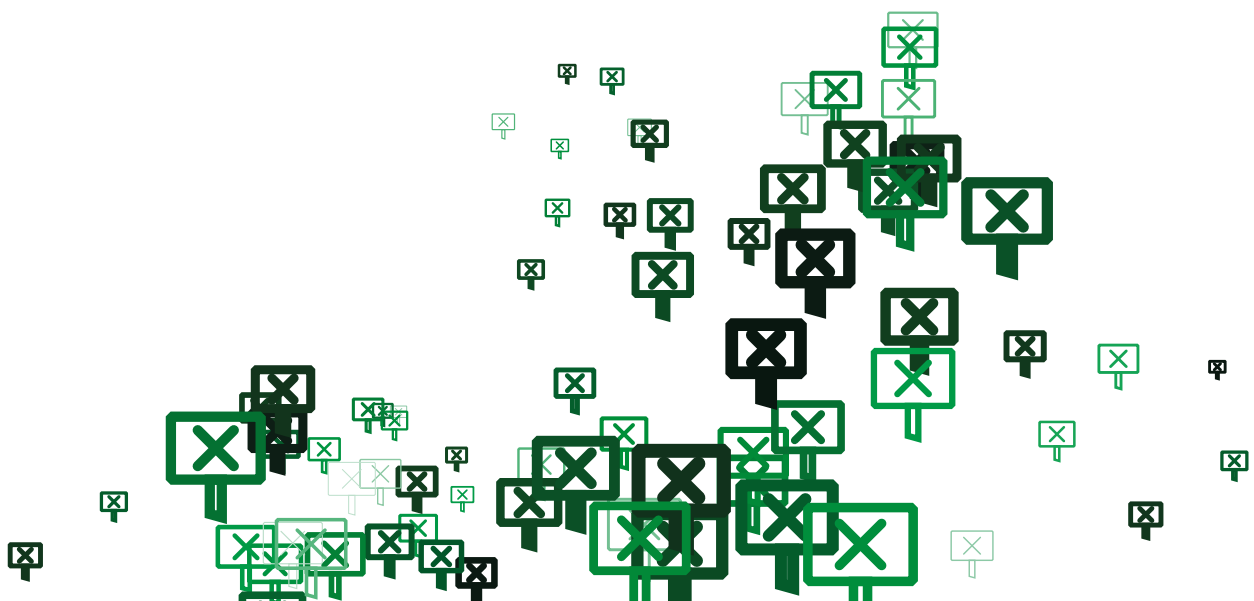
5 ДІЙ НА ПІДТРИМКУ ҐУСТАВО ҐАТІКИ

🕒 10 ХВИЛИН

Поясніть учасникам/цям, що Amnesty International закликає людей в цілому світі діяти на підтримку Густаво. Густаво сказав: “Я віддав свої очі, щоби люди прокинулися”. Поясніть, що на подальших демонстраціях в Чилі протестуючі одягали пов'язки на очі і скандували його ім'я до поліції, вимагаючи справедливості.

Щоби забезпечити справедливість і неповторення таких актів насильства, Amnesty закликає чилійський уряд розслідувати залучених керівників. Поділіться деякими історіями успіху з попередніх кампаній “Напиши листа - збережи життя” і поясніть, що Amnesty закликає людей до дій, вказаних на сторінці 9.

Якщо відведеного часу бракуватиме для дій учасників/ць на підтримку Густаво, спонукайте їх організувати, як це зробити опісля або розділіть ці дії між групами. Заохотьте їх бути креативними.

НАПИШИ ЛИСТА - ВРЯТУЙ ЖИТТЯ

- Спонукайте їх написати до Національного Прокурора Чилі за наступною адресою:

Jorge Abbott Charme

Fiscalía Nacional, Catedral 1421-1453

Santiago de Chile, Chile

Email: jabbott@minpublico.cl

(cc aseguel@minpublico.cl)

Twitter: Fiscalía de Chile: @FiscaliadeChile

Facebook: Fiscalía Nacional: <https://www.facebook.com/pages/Fiscal%C3%ADa%20Nacional/345649492241585/>

Instagram: @fiscaliadechile

Звертання: Dear National Prosecutor, Jorge Abbott Charme

Учасники/ці можуть використати зразок листа з інструментарію із написання листів, який можна скачати на сторінці **Write for Rights** <https://www.amnesty.org/writeforrights>.

Ви також можете дати їм наступні інструкції для написання більш особистого листа:

РОЗКАЖІТЬ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРОКУРОРУ ЩОСЬ, ЩОБИ ЗРОБИТИ ЦЕЙ ЛИСТ ОСОБИСТИМ:

- Розкажіть йому щось про себе
- Розкажіть йому, що шокувало вас у цьому випадку
- Скажіть йому розслідувати командирів, залучених до стрілянини по Густаво. Їхнім обов'язком було запобігати зловживанням небезпечними рушницями та амуніцією, але вони не спромоглися його виконати.

ПРОЯВІТЬ СОЛІДАРНІСТЬ - ПІДТРИМАЙТЕ ҐУСТАВО

Заохотьте учасників/ць надсилати Ґуставо повідомлення надії та солідарності, щоби показати йому, що його втрата не була марною.

Будьте свідомі, що ці вчинки солідарності мають бути доступними Ґуставо, який більше не може бачити. Учасники/ці можуть надіслати йому аудіозаписи своїх повідомлень надії та солідарності.

Наприклад, аудіо повідомлення, пісні, вірші, вишивку або фізичні листи шрифтом Брайля, що містять ваше ім'я, і в яких ви говорите наступне:

- **"Mucha fuerza Gustavo. La lucha sigue y tu esfuerzo no ha sido en vano"** (Бажаю сили, Ґуставо. Боротьба продовжується і твої зусилля були не марні)
- **"Gustavo! tu historia me ha inspirado y es un ejemplo de valentía en la defensa por el derecho a la protesta"** (Ґуставо! Твоя історія надихнула мене і є прикладом хоробрості у захисті права на протест)

Надсилайте фізичні листи шрифтом Брайля або будь-які інші фізичні знаки солідарності до офісу Amnesty International в Україні:

м. Київ, відділення Нової пошти № 93, отримувач: Представництво Амнесті Інтернешнл в Україні, тел. 067 740 4326.

А цифрові копії (відскановані) листів до Ґуставо justiciaparagustavo@amnistia.cl

У соціальних мережах Ви можете використати наступні гештеги: #InvestiguenMandos #ChileDespertó

Скопіюйте:

- **#ChileDespertó y el mundo fue testigo. Por #GustavoGatica y cientos más, ahora es el momento de que @FiscaliadeChile investigue a los mandos responsables. #InvestiguenMandos** // Чилі прокинулося і світ став свідком. Тепер час для @FiscaliadeChile розслідувати дії відповідальних керівників. #ChileDespertó
- **@FiscaliadeChile командири, відповідальні за пошкодження очей #GustavoGatica та сотень інших. #InvestiguenMandos**
- **@FiscaliadeChile investiguen a los mandos de @Carabidechile porque queremos un Chile con justicia y sin impunidad. #InvestiguenMandos**

ВИКОРИСТАННЯ СИЛИ І ПРАВА ЛЮДИНИ

Поліцейським дозволено вчиняти дії, що не дозволені звичайним громадянам - наприклад, використання сили для арешту, утримання в камері тимчасового затримання, носіння зброї. Поліції надається ця додаткова сила, щоби вона могла здійснювати свої обов'язки щодо захисту громадян і громадського порядку.

Однак ця сила означає відповідальність: поліцейські можуть використовувати силу до інших, але вони завжди мусять робити це згідно з законами про захист прав людини.

- Використання сили має бути необхідним: це має бути найнижчий рівень сили необхідний для досягнення легітимної (законної) мети (наприклад, забезпечення безпеки і громадського порядку)
- Сила має бути пропорційною до ризику або небезпеки (наприклад, не можна стріляти в когось через перехід вулиці на червоне світло)
- У випадку, якщо використання сили поліцією призвело до поранення або смерті, швидке, ретельне, незалежне та неупереджене розслідування має бути проведене цивільною владою
- Поліцейські мають нести відповідальність, якщо вони зловживають своєю силою, і мають постати перед правосуддям
- Правоохоронні органи мають створити оперативні процедури із чіткими інструкціями щодо дій у ситуаціях, з якими поліцейські можуть стикатися під час своєї роботи, включаючи рішення про доречність використання сили.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОТЕСТІВ

Уряди зобов'язані забезпечувати здійснення права на свободу мирних зібрань, зокрема протестів.

Існують чіткі міжнародні інструкції щодо поведінки поліції під час протестів:

Завданням поліції є сприяти мирним протестам. Якщо виникають напруження, поліція зобов'язана їх деескалювати

- Якщо деякі протестуючі вдаються до насильницьких дій, це не перетворює мирний в інших відношеннях протест на немирне зібрання. Поліція має забезпечити тим, хто залишається мирними, можливість продовжувати протест
- Насильницькі дії невеличкою меншістю не виправдовують безконтрольне використання сили
- Якщо використання сили є неминучим і має на меті забезпечити безпеку інших, поліція має використовувати мінімум необхідної сили
- Рішення розігнати протест має бути останнім засобом - у тому випадку, коли всі інші, менш кардинальні, засоби виявилися невадими
- Сльозогінний газ або водомети для розганяння протесту можуть використовуватися лише, якщо люди можуть залишити місце події. Їх можна використовувати лише у відповідь на масове насильство і там, де більш цільові засоби не змогли стримати насильство
- Вогнепальну зброю НІКОЛИ не можна використовувати, щоби розігнати натовп.

Спеціалістка допомагає Густаво орієнтуватися у місті Сантьяго (Чилі) після того, як у 2019 році він повністю втратив зір через травми, завдані резиновими кулями.

@ Едґард Гарідо

ГУСТАВО ҐАТІКА, ЧИЛІ

Коли у 2019 році у Чилі вибухнули протести через зростаючі ціни та нерівність, Густаво Ґатіка вивчав психологію в столиці, Сантьяго. Як і мільйони інших, він теж вийшов на вулицю. Демонстрації тривали тижнями, захоплюючи увагу цілого світу. Це була сила людей у дії і вона була вражаючою. Однак влада мала на це інший погляд.

На одному доленосному протесті в листопаді поліція зарядила свої рушниці гумовими та металевими набоями і почала стріляти ними по натовпу. Цей протест був схожим на інші, де сотні людей зазнавали поранень і десятки отримували травми очей майже щодня. Влада не зупинила поліцію. Натомість вона допустила продовження насильства.

Ґуставо був у натовпі того листопада. Йому поцілили в обидва ока і він назавжди втратив зір. Цей напад потрапив до світових заголовків.

Початкове внутрішнє розслідування поліції після стрілянини не виявило відповідальних, натомість воно запропонувало версію, що Ґуставо поранили самі мітингуєчі. Проте після суспільної критики цих висновків, було відкрито нове розслідування, яке ще не завершене. Тепер цей випадок розслідує Офіс Національного Прокурора. Однак ті, хто дозволив напад на Ґуставо, лишаються непокараними.

“Я віддав свої очі, щоби люди прокинулися”, каже Ґуставо.

На наступних демонстраціях мітингуєчі одягали очні пов'язки і скандували його ім'я до поліції. Вони хочуть справедливості, правди і відшкодувань. Ми теж.

**«Я віддав свої очі, щоб люди
прокинулися»**
Ґуставо Ґатіка

ПРО AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International – це всесвітній рух, що об'єднує понад 7 мільйонів людей, які вважають боротьбу з несправедливістю своєю особистою справою. Ми ведемо боротьбу за світ, де кожен і кожна користується правами людини. Ми розслідуємо та викриваємо факти щоразу, коли трапляються зловживання правами людини. Ми тиснемо на уряди, а також інші впливові групи, щоби впевнитись, що вони виконують свої обіцянки та дотримуються міжнародних зобов'язань щодо захисту і забезпечення прав людини. Розповідаючи сильні історії людей, з якими ми співпрацюємо, ми мобілізуємо мільйони однодумців і однодумців по всьому світу для агітації за зміни та захисту тих активістів/-ок, хто перебуває на передових позиціях. Ми підтримуємо і заохочуємо людей вимагати дотримання їх прав через освітні ресурси та навчання.

Наша робота захищає та надає людям можливості - від скасування смертної кари до розширення захисту сексуальних та репродуктивних прав та від боротьби з дискримінацією до захисту прав біженців та мігрантів. Ми допомагаємо притягнути до відповідальності усіх тих, хто порушує права інших. Ми домагаємося змін у репресивних законах ... І сприяємо звільненню тих, кого ув'язнили лише за те, що вони висловили свою думку. Ми публічно відстоюємо інтереси усіх, чия свобода чи гідність знаходяться під загрозою порушення.

AMNESTY INTERNATIONAL INTERNATIONAL SECRETARIAT

www.amnesty.org

Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

e: contactus@amnesty.org
t: +44-20-74135500
f: +44-20-79561157

December 2020
Index: POL 32/2890/2020 Russian

All images © Amnesty International unless otherwise stated.
Cover photograph: © Private
Script development: © David Hunter

AMNESTY
INTERNATIONAL

